Проців Олег

Чи легко отримати звання мисливця?

Мисливство, як і будь-яка галузь господарства регулюється органами державної виконавчої влади у відповідності до чинного законодавства. На даний час в Україні прийнято політичне рішення щодо реалізації адміністративно-територіальної реформи, суть якої зводиться до передачі багатьох важливих функцій центральних органів виконавчої влади місцевим державним адміністраціям, і у сфері мисливства, зокрема.

З плином часу відбуваються зміни у всіх сферах суспільного життя, що вимагає у свою чергу законодавчих змін. З моменту прийняття Закону України «Про мисливське господарство та полювання» внесено 6 доповнень. Останні зміни були внесені 16 жовтня 2012, відповідно до яких Законом України «Про мисливське господарство та полювання» та адміністративним кодексом України перерозподілено повноваження між органами державної виконавчої влади.

На даний час на виконання Указу Президента України «Про заходи щодо забезпечення здійснення місцевими державними адміністраціями виконавчої влади на відповідній території» спрямовані заходи по удосконаленню механізму державного управління мисливською галуззю.

Однією із функцій органів державної влади є надання громадянам статусу мисливця, для чого передбачено отримання посвідчення мисливця та заміну щорічної контрольної картки. Без цих документів мисливець – і не мисливець. Без сумніву, видача цих мисливських документів належить до функцій держави, які планується реформувати. З цього приводу Президент України відзначив: «На порядку денному - подальше реформування системи державного управління, перехід до моделі держави, орієнтованої на обслуговування потреб громадян. У кожному місті, районі має з’явитися сучасний центр надання адміністративних послуг. У кожному з них повинен надаватися гарантований

перелік найбільш запитуваних громадянами та бізнесом послуг. Більше того, вони повинні надаватись протягом мінімального терміну».[1]

Для досягнення поставленого завдання в Україні повинні запрацювати більш ніж 700 центрів надання адміністративних послуг, створення яких передбачено новим Законом України «Про адміністративні послуги»,[2] і без сумніву, мисливці будуть чи не наймасовішою категорією отримувачів. В середньому що року в Україні обмінюється біля триста тисяч щорічних контрольних карток обліку добутої дичини. Тож перед органами державної виконавчої влади постало завдання реформувати надання адміністративних послуг відповідно до вимог нового законодавства та Указу Президента України. Закон «Про адміністративні послуги» ставить перед органами виконавчої влади вимоги, щоб надання адміністративних послуг базувалось на таких принципах, як відкритість, прозорість, оперативність, своєчасність, доступність та зручність.[3]

Зрозуміло, що надання згаданих послуг в містах обласного значення не зможе в подальшому відповідати вимогам законодавства. Тож організація центрів надання адміністративних послуг є лише половиною справи. Вкладені кошти потрібно конвертувати в реальне покращення послуг для їх отримувачів, а організовані центри надання адміністративних послуг не можуть лише прикрашати статистику. У своєму посланні до Верховної Ради України (2013) Президент України назвав, серед першочергових завдань органів виконавчої влади децентралізація виконання функцій із надання адміністративних послуг, передачу їх на рівень органів місцевого самоврядування, у тому числі, через механізм делегування. У цій ситуації не лише органи державної виконавчої

---

[1] http://www.president.gov.ua/news/27879.html

[2] **http://www.pravo.org.ua/publichna-administratsiia/2011-07-20-17-42-30/1230-cherez-rik-v-ukraini-maiut-zapratsiuvaty-bilshe-700-tsentriv-nadannia-administи**

[3] **http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5203-17**

влади, але й органи місцевого самоврядування повинні активно включитись в процес створення найоптимальнішого алгоритму.

У порівнянні з щорічною контрольною карткою обліку добутої дичини у меншій кількості щороку видається посвідчення мисливця. Для його отримання необхідно пройти тест на знання біології мисливських видів тварин, мисливського законодавства, техніки безпеки при поводженні із зброєю, вміння надати першу медичну допомогу тощо. Якщо тести будуть проводитись в центрах надання адміністративних послуг, то тут не повинно виникати великих проблем, так як перевірка знань проходить у вигляді тестування за допомогою комп'ютера або на папері. Існує дуже мала ймовірність, що працівник центру надання адміністративних послуг чи то, наприклад, посадова особа органів місцевого самоврядування зможе підказати відповіді мисливському абітурієнту . Адже, практика з залученням вчителів з іншого предмету ефективно використовується при проходженні випускниками середніх шкіл зовнішнього незалежного тестування, так як мало який вчитель, наприклад, із математики допоможе учневі відповісти на тести з німецької мови.

Виходячи з абсурдності забюрократизованого державного регулювання взагалі, влада ставить амбітне питання про скасування на 70% документів дозвільного характеру. Під цим кутом необхідно проаналізувати доцільність існування такої форми документа, як щорічна контрольна картка обліку добутої дичини та порушень правил полювання. Яке вона несе функціональне значення? По аналогії: чому б для водіїв також не завести подібну адміністративну послугу – «Щорічну картку обліку проїзду по дорогах»? Будемо, наприклад знати, де в який час, по якій дорозі і скільки проїхало автомобілів. Потрібна ж дана інформація для того, щоб знати завантаженість дороги, кількість спаленого бензину, перевезених пасажирів, багажу тощо. Якщо існує пропускна здатність мисливських угідь, то напевно й доріг. Тож у будь-якій справі за нібито гарними ідеями може причаїтися великий абсурд. Взяти хоча б сплату державного мита у сумі 1грн. 70 коп. Зрозуміло, що з такої суми бюджет держави не поповниться, а мисливцям зайвий раз ходити: раз – до

уповноваженої особи на видачу цього документу та другий – до каси для оплати. Більше того, оплата за послуги банку є вищою, ніж саме державне мито.

Тепер, що стосується щорічної контрольної картки обліку добутої дичини та порушень правил полювання. Через відсутність механізму обов′язкового повернення контрольних карток вони практично не виконують покладеної на них функції обліку добутої дичини. Мисливці у переважній більшості здають картки перед початком наступного сезону полювання, а не після закриття попереднього. Більше того, навіть, коли віртуально припустити, що дана картка буде здаватись відразу після сезону полювання, то цю інформацію можна буде використати хіба що для складання статистичних звітів. Повинен існувати чіткий логічний взаємозв′язок між отриманою інформацією та прийняттям управлінських рішень. Більше у цьому питанні поталанило копитним тваринам, бо проводиться подвійний облік єгером або мисливствознавцем, який повинен внести їх відповідний реєстр після організованого полювання.

Не виконується і друга функція щорічної картки, яка стосується обліку порушень правил полювання. У жодному із нормативно-правових документів не відзначається, що посадова особа, яка складає адміністративний протокол чи видає постанову про порушення правил полювання, зобов′язана вносити інформацію у дану контрольну картку. А що робити, коли порушник, як це у переважній більшості буває, не має державного статусу «мисливець», так як не має державного «Посвідчення мисливця» і відповідно контрольної картки.

Для дієвої охорони мисливських тварин дійсно необхідна зведена комп'ютерна база даних на порушників правил полювання, так як за повторне порушення правил полювання відповідно до адміністративного кодексу передбачається суворіше покарання. Право розглядати справи про порушення правил полювання надається як судам, так і органам екологічної інспекції, органам мисливського господарства. При цьому працівники лісової галузі та екологічної інспекції, які становлять виконавчу гілку державної влади, тісно співпрацюють в охороні мисливських угідь і легше обмінюються між собою

інформацією про порушників правил полювання. Більш тривалою є процедура отримання такої інформації з суду. З іншої сторони, посадова особа, виносячи постанову про порушення правил полювання, не має можливість прослідкувати браконьєрську історію порушника, що призводить до невідповідного покарання, оскільки не враховується повторне порушення правил полювання, передбачене частиною другою статті 85 Адміністративного кодексу України. Існує гостра потреба організувати об′єднану комп’ютерну базу, але у такому вигляді, щоб до неї мали право доступу як працівники системи Агентства лісових ресурсів, так і судів й службовців охорони навколишнього природного середовища. Тільки такий механізм дієво допоможе впливати на притягнення до відповідальності порушників правил полювання.

Сьогодні перед органами державної виконавчої влади та місцевого самоврядування поставлені великі завдання реформування процедури надання адміністративних послуг. Вони покликані спростити та полегшити громадянам шлях до їх отримання. Головне, щоб для мисливців цей шлях не був тернистим та не обростав мисливськими байками!

Проців О.Р. Чи легко отримати звання мисливця? /Олег Проців// Полювання та риболовля. – 2013. – №9(142) вересень. – С. 5